

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale

Centrul de Medicină Legală

RAPORT DE ACTIVITATE pentru anul 2020

MARTIE 2021

DIRECTOR
Vasile Șarpe



Chișinău
Korolenko, 8, MD 2025
<http://medicina-legala.md/>
cancelaria.cml@cml.gov.md

Cuprins

Prefață	3
Autori	4
Abrevieri	5
Despre noi	6
Scurt istoric.....	6
Statutul juridic de funcționare	6
Misiune, funcții, atribuții.....	7
Constatări	8
1. Prestarea serviciilor medico-legale	8
1.1. Organizarea și realizarea serviciilor medico-legale.....	8
1.2. Asigurarea calității serviciilor medico-legale	10
1.3. Dezvoltarea dialogului cu beneficiarii și instituțiile partenere	11
1.4. Îmbunătățirea cadrului normativ	12
2. Suportul științifico-metodic în domeniul medicinei legale	13
2.1. Realizarea cercetărilor științifice în domeniul medicinei legale.....	13
2.2. Elaborarea și/sau actualizarea suportului metodic de realizare a serviciilor medico-legale	13
2.3. Sistematizarea și diseminarea informațiilor privind realizările științifice și inovațiile în domeniul medicinei legale.....	14
3. Realizarea managementului organizațional	16
3.1. Realizarea funcțiilor manageriale: planificare, organizare, control, raportare	16
3.2. Managementul resurselor umane.....	16
3.3. Managementul financiar.....	17
3.4. Managementul logistic	19
3.5. Managementul informațiilor.....	19
3.6. Managementul comunicării	19
3.7. Managementul calității	19
Concluzii	20
Obiective 2021	21

Prefață

Acest raport de activitate reflectă informații de bază despre Centrul de Medicină Legală și rezultate ale principalelor activități desfășurate pe parcursul anului 2020, modul în care au fost utilizate resursele pentru realizarea misiunii sale.

Perioada acoperită de acest raport coincide cu răspândirea pandemiei Covid19, care a influențat asupra întregii societăți, dar și asupra serviciului de medicină legală, periclitând unele rezultate așteptate.

La baza structurării acestui document a stat un exercițiu de reengineering al managementului organizațional al CML, început în anul 2020, creând astfel un model principal nou de analiză a activității Centrului de Medicină Legală, din care considerent unele capitole au un conținut nu prea bogat, dar urmează a sta la temelia unei planificări eficiente.

Raportul anual de activitate constă din informații generale referitoare la CML și trei compartimente principale, reieșind din misiunea, funcțiile și atribuțiile instituției:
1.Prestarea serviciilor medico-legale; 2.Suportul științifico-metodic în domeniul medicinei legale și 3.Realizarea managementului organizațional.

Director
Vasile Șarpe

Autori

LA ELABORAREA RAPORTULUI AU CONTRIBUIT

Vasile ȘARPE	- DIRECTOR
Sergiu TIGHINEANU	- VICEDIRECTOR
Mariana GÎNCO-FODOR	- CONTABIL ȘEF
Doina FURDUI	- ECONOMIST ȘEF
Galina SOLOVEI	- ȘEF SERVICIU RESURSE UMANE, JURISCONSULT
Adelina PĂDURE	- RESPONSABIL AL SISTEMULUI DE MANAGEMENT AL CALITĂȚII
Andrei PĂDURE	- ȘEF SECȚIE ANALITICO-ȘTIINȚIFICĂ
Constantin CIORBA	- ȘEF SECȚIE EVALUARE ȘI MONITORIZARE
Ion CUVȘINOV	- ȘEF SECȚIE EXPERTIZE MEDICO-LEGALE ÎN COMISIE
Maia BOTEZATU	- ȘEF SECȚIE TOXICOLOGIE MEDICO-LEGALĂ
Ivan BULGARU	- ȘEF SECȚIE TANATOLOGIE MEDICO-LEGALĂ CHIȘINĂU
Elena MARDARI	- ȘEF SECȚIE PSIHIATRIE MEDICO-LEGALĂ CHIȘINĂU
Eugenia JUCOVSCI	- ȘEF SECȚIE BIOLOGIE MEDICO-LEGALĂ
Marin BUGA	- ȘEF SECȚIE CLINICĂ MEDICO-LEGALĂ CHIȘINĂU
Victor ODOVENCO	- ȘEF SECȚIE HISTOLOGIE MEDICO-LEGALĂ
Victor AMBROCI	- ȘEF SECȚIE GOSPODĂRIE
Anatolii BONDAREV	- EXPERT JUDICIAR MEDICO-LEGAL

RAPORTUL A FOST CONSTRUIT
CU SUPTUL METODOLOGIC **PNUD**
DEOSEBITE MULȚUMIRI CONSULTANȚILOR
Ecaterina DOICOV,
Tamara GHEORGHÎA

Abrevieri

CDF	Centru de Drept al Femeilor
CML	Centrul de Medicină Legală
IMPS	Instituție medico-sanitară publică
INJ	Institutul Național al Justiției
IRP	Institutul de Reforme Penale
ISO	International Organization for Standardization
MSMPS	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale
ONG	Organizație non-guvernamentale
OUP	Organul (ofițerul) de urmărire penală
PNUD	Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Republica Moldova
SIA	Sistem informațional automatizat
SMC	Sistem de management al calității
SPML	Secția Psihiatrie medico-legală
USM	Universitatea de Stat din Moldova
USMF	Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie

Despre noi

Scurt istoric

Centrul de Medicină Legală este o instituție publică, pe lângă MSMPS, de expertiză judiciară specializată în domeniul medicinei legale.

CML a fost creat la 1 octombrie 1951, denumit inițial Birou de Expertize Medico-Legale (BEML), reorganizat în anul 1996 în Centrul de Medicină Legală.

Realizarea expertizelor medico-legale este asigurată de secții medico-legale teritoriale și republicane, inclusiv secții tanatologice, clinice, pe psihiatrie medico-legală și de laborator (histologie, toxicologie, medico-criminalistic, biologie și investigații molecular-genetice).

CML este baza clinică a USMF „Nicolae Testemițanu”

Statutul juridic de funcționare

CML este persoană juridică cu toate drepturile și obligațiile acordate de legislația în vigoare, dispune de ștampilă cu Stema de Stat și de conturi în instituțiile bancare.

În activitatea sa CML se conduce de Constituția Republicii Moldova, Codul de procedură penală nr.122/2003, Codul penal nr.985/2002, Codul de procedură civilă nr.255/2003, Legea nr. 68/2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, Legea nr. 411/1995 ocrotirii sănătății, Legea nr. 1402/1997 privind sănătatea mentală, Regulamentul Centrului de Medicină Legală aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 58/2010, normele dreptului internațional și alte acte normative.

Misiune, funcții, atribuții

Misiunea Centrului de Medicină Legală constă în oferirea mijloacelor științifico-practice de probă pentru a contribui la înfăptuirea justiției și îmbunătățirea asistenței medicale în scopul respectării drepturilor omului.

Funcțiile de bază și de suport ale CML sunt:

- Prestarea serviciilor medico-legale,
- Suportul științifico-metodic în domeniul medicinei legale și
- Realizarea managementului organizațional.

Atribuțiile instituției reprezintă:

- Organizarea și realizarea serviciilor medico-legale
- Asigurarea calității serviciilor medico-legale
- Dezvoltarea dialogului cu beneficiarii și instituțiile partenere
- Îmbunătățirea cadrului normativ
- Realizarea cercetărilor științifice în domeniul medicinei legale
- Elaborarea și/sau actualizarea suportului metodic de realizare a serviciilor medico-legale
- Sistematizarea și diseminarea informațiilor privind realizările științifice și inovațiile în domeniul medicinei legale
- Realizarea funcțiilor manageriale: planificare, organizare, control, raportare
- Managementul resurselor umane
- Managementul financiar
- Managementul logistic
- Managementul informațiilor
- Managementul comunicării
- Managementul calității

1. Prestarea serviciilor medico-legale

1.1. Organizarea și realizarea serviciilor medico-legale

Pe parcursul anului 2020 au fost realizate 64297 de expertize, constatări și cercetări medico-legale, dinamica lor fiind prezentată în figura 1. Observăm o scădere a numărului de cercetări pentru ultimii 5 ani, însă raportate la numărul populației se constată o stabilitate, cu o rată medie de 25000/1mln $\pm$ 862.

Pentru asigurarea expertizelor medico-legale cu cadru normativ și suport științifico-metodic în domeniu sunt elaborate o serie de documente regulatorii, care sunt difuzate haotic și necesită a fi integrate într-o bază de date.

Volumul de lucru real îndeplinit în instituție depășește cu 34% volumul prevăzut de normative, reprezentând următoarea structură, după obiectul de cercetare (tabelul 1).

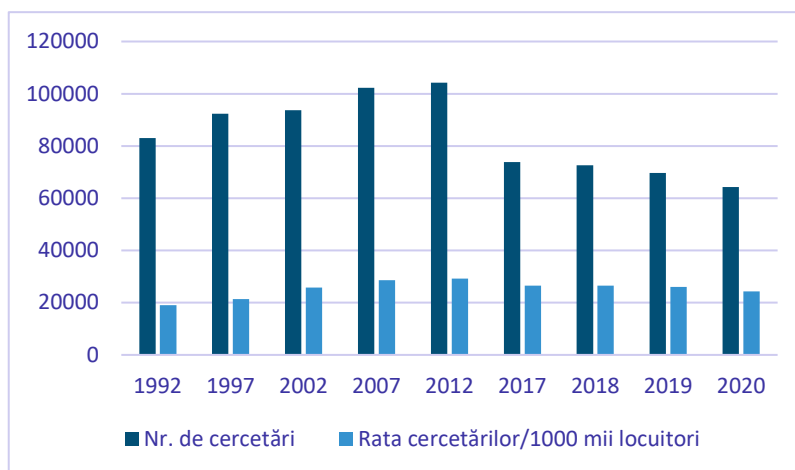


Figura 1. Servicii medico-legale acordate populației

Tabelul 1

**Volumul de lucru real îndeplinit în a.2020
în raport cu normativele statelor de funcții aprobate
și obiectele de cercetare**

Obiecte de cercetare	Cercetări		Grad de realizare
	efectuate	conform normativelor	
Examinări persoane / documente medicale	20436	21575	95%
Examinări cadavre	7881	4952	159%
Expertize în comisie	223	290	77%
Investigații histologice	2484	2100	118%
Investigații biologice	31695	18813	168%
Investigații toxicologice	962	468	205%
Investigații medico-criminalistice	211	188	118%
Total	63892	48386	134%

Începând cu anul 2017 CML integrează și serviciul de psihiatrie medico-legală, divizat actualmente în 2 secții (Chișinău și Bălți), care au efectuat următorul volum de lucru (tabelul 2).

Comparând volumul de lucru îndeplinit în anul 2020 cu cel din 2019 observăm o creștere per instituție cu 17%. Cele mai mari creșteri se înregistrează din contul cercetării cadavrului – 7% și a investigațiilor biologice și toxicologice de laborator (56% și 66%, respectiv). O creștere a volumului de lucru cu 5% se constată și în secția expertize medico-legale în comisie. Scăderi a volumului de lucru cu 7% și 9% s-a notificat în secțiile histologie și medico-criminalistică (figura 2).

Analiza structurii morții examinate în cadrul CML, prin prisma misiunii, funcțiilor și atribuțiilor serviciului de medicină legală, arată date îngrijorătoare (figura 3), morții violente, revenindu-i doar 26,6%, față de cea neviolentă – 69,99%, CML acoperind un număr impunător de moarte non-medico-legală. Acești indicator scad de la an la an: 32% în 2018, 30,5% în 2019. Îngrijorător e faptul, că CML efectuează un volum de cca. 160% de cadavre, dintre care

Tabelul 2

Dinamica volumului de lucru al secțiilor psihiatrie medico-legală				
	2017	2018	2019	2020
SPML Chișinău	655	948	859	812
✚ Staționar	133	146	133	133
✚ Ambulator	522	802	726	679
SPML Bălți (ambulator)	302	541	518	408
Total staționar	133	146	133	133
Total ambulator	824	1343	1244	1087
Total expertize psihiatrice și psihologice	957	1489	1377	1220

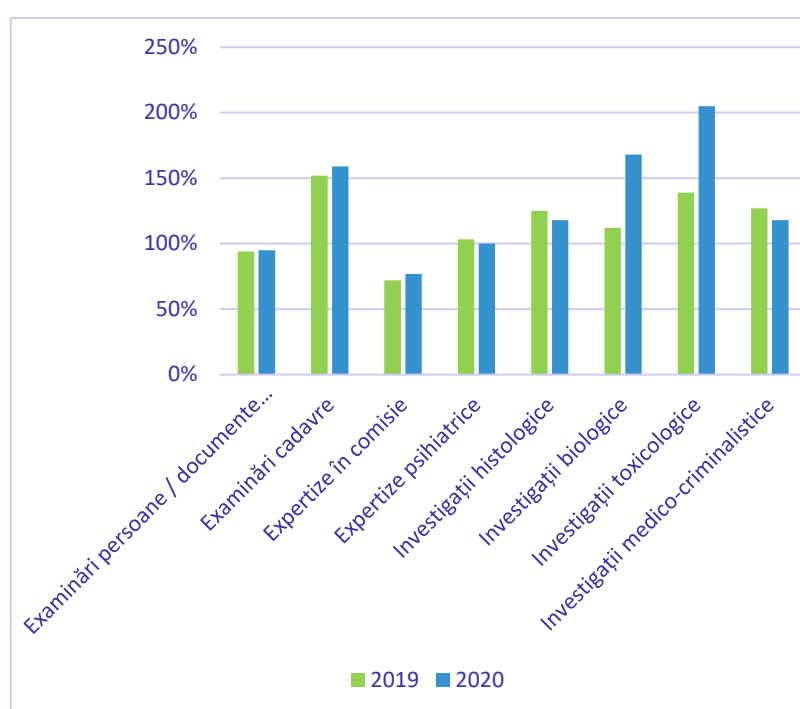


Figura 2. Volumul comparativ de lucru în anii 2019-2020

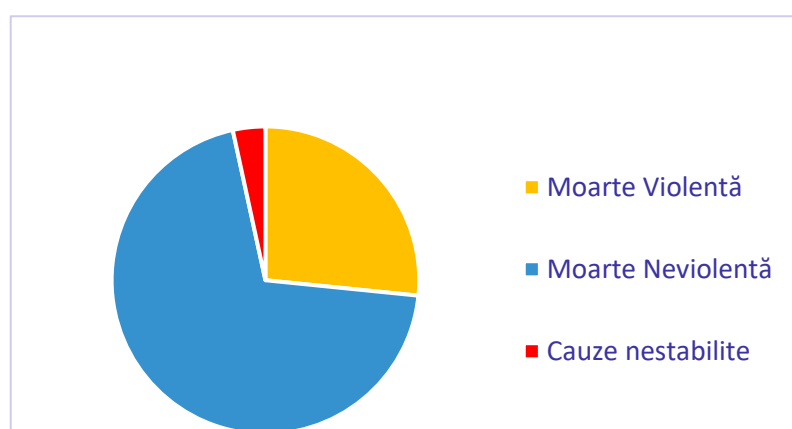


Figura 3. Structura genului morții examinate în CML în 2020

nici jumătate nu sunt medico-legale, suportând cheltuieli nejustificate din bugetul instituției și din bugetul de stat, fiindcă majoritatea autopsiilor au fost efectuate drept constatări medico-legale, unde OUP nu au responsabilități procesual-financiare.

În secțiile medico-legale teritoriale volumul de lucru este neuniform (tabelul nr. 3), atât la cercetări pe cadavre cât și la examinări ale persoanelor agresate, care este direct proporțional numărului populației teritoriului deservit. Cel mai mare volum de lucru clinic a fost efectuat de către experții judiciari medico-legali din secțiile teritoriale Orhei, Edineț, Bălți, Cahul, tanatologie Chișinău. Aici este de remarcat ca în unele secții volumul de lucru efectuat depășește de două ori normativul stabilit, preponderent din contul cercetărilor pe cadavre. În același timp, în unele secții teritoriale volumul de lucru a fost sub 100%, în mare parte determinat de perioadele teritoriale de carantină, crescând în acest mod volumul în secțiile teritoriale învecinate.

1.2. Asigurarea calității serviciilor medico-legale

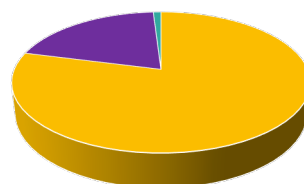
În anul 2020 au fost supuse controlului 203 rapoarte de expertiză și s-a constatat 79% din rapoarte fără neconformități (fig. 4). În 20% s-au constatat neconformități minore și în 1% - neconformități care au fost înlăturate prin act de corectare.

Neconformitățile minore au fost aduse la cunoștința experților pentru a nu fi admise în continuare.

Tabelul 3

Profilul teritorial al raportului numărului de expertize și constatări medico-legale ale cadavrelor și persoanelor la funcțiile de salarii

Secția medico-legală	Volum, cifre relative (%)		
Orhei	322	132	227
Edineț	285	141	213
Bălți	265	103	184
Cahul	213	132	173
Tanatologie Chișinău	156	1	156
Cimișlia	193	117	155
Soroca	173	127	150
Strășeni	180	112	146
Călărași	160	127	144
Criuleni	190	96	143
Fălești	152	114	133
Sângerei	85	179	132
Rezina	176	84	130
Cantemir	151	83	117
Nisporeni	128	106	117
Râșcani	113	104	109
Comrat	118	75	97
Clinică Chișinău	0	87	81
Drochia	86	75	81
Dondușeni	86	75	81
Hâncești	84	70	77
Stefan Vodă	82	44	63
Media	162%	104%	133%



- Expertize fără neconformități
- Expertize cu neconformități minore (admisibile)
- Expertize cu neconformități majore (inadmisibile)

Figura 4. Rata conformității expertizelor medico-legale %

Pentru micșorarea numărului de neconformități s-a propus elaborarea procedurilor de control pentru anul 2021.

Asigurarea competențelor profesionale ale personalului s-a efectuat prin formare continuă și consultare în probleme de expertiză.

1.3. Dezvoltarea dialogului cu beneficiarii și instituțiile partenere

Colaboratorii CML sunt implicați în formarea inițială și continuă a beneficiarilor.

Instituții partenere ale CML sunt centrele similare de expertiză judiciară, soluționându-se probleme comune în cadrul Comisiilor și Consiliilor comune. Pentru o serie de probleme sociale sunt găsite soluții de comun cu mai multe ONG-uri.

Relații de parteneriat sunt dezvoltate cu mai multe ONG-uri, programe naționale și internaționale (figura 6).

Tabelul 4

Asigurarea competențelor profesionale ale personalului

Formare continuă a experților judiciari	25 persoane
Personal auxiliar instruit	5 persoane
Experți judiciari medico-legali consultați	100%
Personal auxiliar consultat	100%

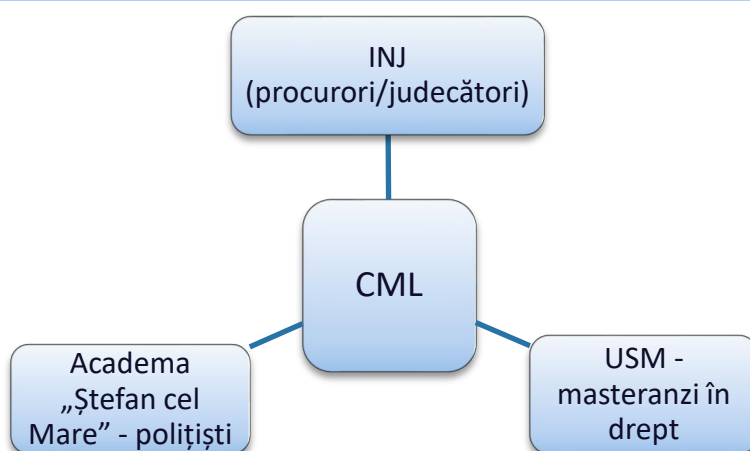


Figura 5. Activități de formare a beneficiarilor

Tabelul 5

Întruniri cu instituțiile partenere

Participări la lucrările consiliilor metodico-științifice de specialitate	12
Participări la lucrările Comisiei de calificare și evaluare a experților judiciari	18
Participări la ședințe cu ONG-uri și alți parteneri	21

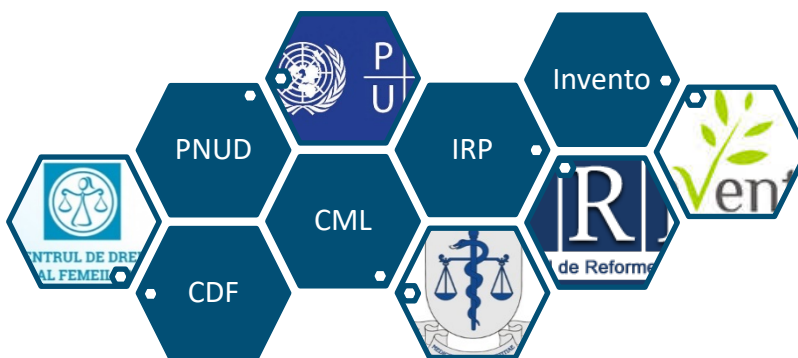


Figura 6. Parteneriatul CML

1.4. Îmbunătățirea cadrului normativ

În anul 2020, cu suportul PNUD, a fost inițiată o revizuire structurată a actelor normative în domeniul expertizelor judiciare (figura 7).



Figura 7. Screening al actelor normative în domeniu

Echipa CML a participat la mai multe grupuri de lucru instituționale și interinstituționale privind elaborarea/modificarea cadrului normativ în domeniu (tabelul 6). Așa cum serviciul de medicină legală examinează crimele împotriva vieții, sănătății și demnității persoanei, a fost implicată în mai multe grupuri de lucru privind tortura, tratamentele inumane și degradante, violența domestică, de gen și altele (tabelul 6).

Tabelul 6
Participarea CML în grupuri de lucru privind elaborarea/modificarea cadrului normativ în domeniu

persoane implicate în grupuri de lucru interinstituționale	17
grupuri de lucru interinstituționale la care s-a participat	28
persoane implicate în grupuri de lucru pe intern	21
grupuri de lucru pe intern la care s-a participat	6

2. Suportul științifico-metodic în domeniul medicinei legale

2.1. Realizarea cercetărilor științifice în domeniul medicinei legale

Cercetările științifice ale CML au fost desfășurate în strânsă colaborare cu USMF și alte instituții partenere, realizând proiecte de cercetare, publicații științifice, propuneri de invenții, inovații, drept de autor

Tabelul 7

Realizări științifice ale CML

proiecte de cercetare în derulare

- 2 teze de doctor în medicină
- 1 teză de master în economie și management

publicații științifice

- 13 lucrări științifice elaborate
- 7 lucrări științifice publicate
- 14 autori/experti medico-legali implicați în elaborare

propunerilor de invenții / inovații / drepturilor de autor

- 2 certificate Drepturi de autor obținute

2.2. Elaborarea și/sau actualizarea suportului metodic de realizare a expertizelor medico-legale.

Suportul metodic, orientat spre îmbunătățirea proceselor operaționale de realizare a expertizelor medico-legale a atins rezultate mai modeste din motivul reengineeringului organizațional și instituțional (tabelul 8).

Tabelul 8

Suportul metodologic CML

Generalizarea practicilor de efectuare a expertizelor medico-legale cu identificarea aspectelor problematice și propunerea măsurilor de perfecționare a practicii în domeniu	-
--	---

1 raport analitic	+
3 măsuri de perfecționare implementate	

Elaborarea/actualizarea și aprobarea pe intern a procedurilor operaționale	-
--	---

6 proceduri operaționale noi/actualizate elaborate/revizuite	+
3 proceduri operaționale noi/actualizate aprobate pe intern	

2.3. Sistematizarea și diseminarea informațiilor privind realizările științifice și inovațiile în domeniul medicinei legale.

Informarea și participarea în realizările științifice și inovațiile din domeniul medicinei legale dezvoltă competitivitate și profesionalism al experților medico-legali. Din cauza pandemiei CML nu a organizat foruri științifice în anul 2020, dar a participat atât în țară, cât și peste hotare cu astfel de activități (tabelul 9).

Formarea prin prisma științifico-metodică a experților judiciari a urmat mai multe activități (tabelul 10).

Colaboratorii CML participă activ în calitate de membri la organizații, rețele de profil, societăți științifice, care includ instituții similare (organizații de profil, societăți științifice, reviste naționale și internaționale).

Activitatea științifico-metodică a CML, în conlucrare cu catedra medicină legală a USMF, combinând armonios rezultatele activităților practice cu cea științifică, a rezultat la coordonarea și evaluarea tezelor de licență, de master, de doctor și doctor habilitat.

Tabelul 9
Participarea la foruri științifice din țară și de peste hotare

foruri științifice	15
internaționale	7
naționale	8
participanți la foruri științifice internaționale	27
cu comunicări	4
fără comunicări	23
participanți la foruri științifice naționale:	30
cu comunicări	2
fără comunicări	28

Tabelul 10
Activități științifico-metodice și de formare a experților judiciari

activități de formare profesională continuă a experților medico-legali	55
participanți la 3 cursuri EMC în țară	28
participanți la 5 stagii peste hotare	12
experți-stagiari instruiți	9
experți-stagiari au finisat studiile	6
rezidențiat	2
masterat	4
colaborare științifică cu instituții similare	5
vizite de studii	1
participanți la vizite de studii	1
cercetare inter-laborator	1
participanți la cercetări inter-laboratoare	2
participanți la foruri științifice naționale:	30
cu comunicări	2
fără comunicări	28

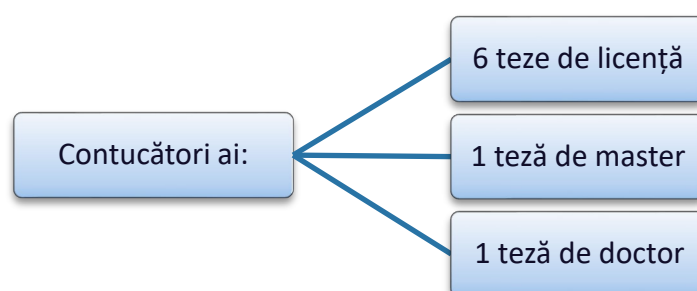


Figura 8. Conducători de teze

Centrul de medicină legală împreună cu Catedra medicina legală a USMF dețin o bibliotecă științifico-didactică fizică și electronică, care este îmbogățită anual (tabelul 11)

Tabelul 11
Dezvoltarea bibliotecii în anul 2020

abonament la revistă științifică achiziționat	1
baze de date electronică în proces de creare	2
titluri bibliografice noi obținute	30
titluri bibliografice marcate și clasificate	10
titluri bibliografice incluse în baza de date	10

3. Realizarea managementului organizațional

3.1. Realizarea funcțiilor manageriale: planificare, organizare, control, raportare

Sporirea performanței instituționale prin fortificarea sistemului de management organizațional este o funcție nou implementată în CML, începând cu a doua jumătate a anului 2020. La prima etapă s-a efectuat un screening al managementului instituțional depistându-se mai multe curențe.

Tabelul 12

Screening al funcțiilor manageriale ale CML

Proceduri operaționale de planificare, organizare, control și raportare a activității CML	-
Strategie de dezvoltare a CML pe termen mediu	+
Plan anual de activitate al CML	-
Plan de activitate al subdiviziunilor	-
Regulament de organizare și funcționare a CML	+
Regulamente de organizare și funcționare a subdiviziunilor CML	+
Fișe de post pentru toate funcțiile	+
Raport anual de activitate	+

3.2. Managementul resurselor umane

Cum s-a menționat, domeniul de management al CML este unul nou, implementat în anul 2020, din care considerente unele obiective nu au putut fi atinse, cum ar fi Politica de personal, proceduri operaționale și altele.

Conform schemei de încadrare au fost aprobate 324,25 funcții, fiind efectiv ocupate 283,75, 40,5 din care fiind sub moratoriu temporar (tabelul 13).

Tabelul 13

Schema de încadrare CML

Funcții	Scriptic	Ocupate	Persoane	Femei (%)
Experți	128,75	115,25	86	26,74
Personal mediu	73,0	55,0	42	83,33
Registratori medicali	24,5	24,5	22	63,63
Personal inferior	76,5	67,5	49	65,3
Alt personal	21,5	21,5	17	47,6
Total	324,25	283,75	216	51,39

Tabelul 14

Fluctuația de personal

Funcții	angajați	eliberați
Personal medical superior	5	6
Personal medical mediu	5	4
Personal medical inferior	1	2
Alt personal	3	1
Total	14	13

În anul 2020 au fost angajate 14 persoane și au fost eliberate - 13, fluctuația de personal constituind 6,5%, iar raportul de angajări față de eliberări - 107,7%.

Raporturile de muncă au fost asigurate de legislația Republicii Moldova, dar și de 293 de ordine cu privire la personal, 93 de ordine interne CML, 277 de ordine cu privire la concedii, 6 ordine de acordare a primelor financiare cu privire la performanțe.

3.3. Managementul financiar

În anul 2020 bugetul CML a fost aprobat cu – 54775 mii lei, executat după cum urmează în tabelul 15. După cum se vede din tabel, 22,77% din buget nu a fost posibil de executat din cauza pandemiei și reorientării activității structurilor de stat în direcția achizițiilor de prioritate.

CML este o instituție publică cu finanțare din bugetul de stat, însă din suma totală de cheltuieli 40620,1 mii lei 46,6% au fost acoperite din venituri proprii (figura 9). Cea mai mare parte a veniturilor (99,4%) a constituit prestarea serviciilor medico-legale.

Cele mai multe solicitări de servicii medico-legale au fost din partea următorilor beneficiari: Inspectoratul General de Poliție al MAI, IMSP Institutul de neurologie și neurochirurgie, Procuratura generală al RM, Judecătoria Chișinău și alții (persoane fizice și juridice) (figura 10).

În anul 2020 CML a înregistrat venituri cu titlu gratuit în sumă de 125,5 mii lei (tabelul 16), exprimând profundă recunoștință donatorilor. Majoritatea din ei au contribuit cu echipamente de combatere Covid-19 (costume și măști de protecție, combinezoane, mănuși, viziere, dezinfectanți).

Tabelul 15

Bugetul CML în anul 2020 (mii lei)			
Aprobat	Rectificat	Executat	Neexecutat
54775	- 2179,1	40620,1	11975,8
	52595,9		
	100%	77,23%	22,77%

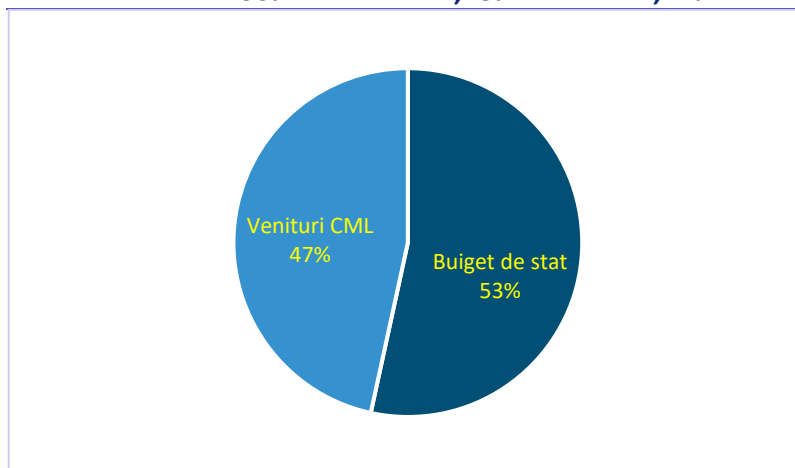


Figura 9. Pondere surselor de venit ale CML

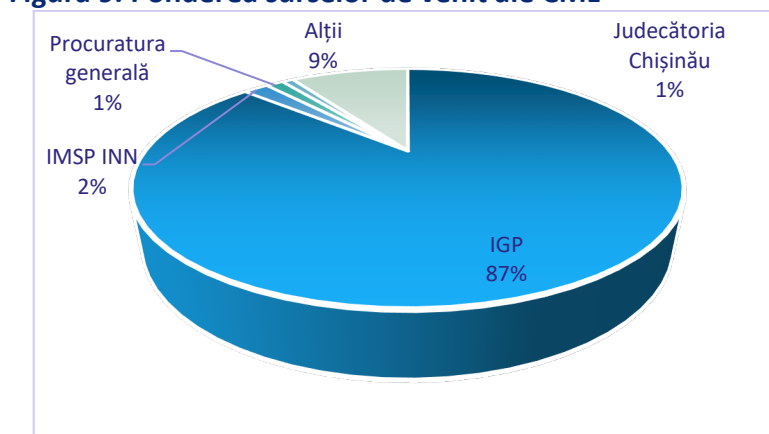


Figura 10. Servicii cu plată prestate beneficiarilor

Tabelul 16

Venituri cu titlu gratuit ale CML în anul 2020 (mii lei)	
IMSP SCBI Toma Ciorba	2,4
Centrul National de Transfuzie a Sângelui	5,3
Sanfarm-Prim SA	60,1
PNUD Moldova	21,0
SRL Portavita	10,5
Ion Mocanu (pers. fizica)	3,5
Popovici Nicolae (pers. fizica)	1,7
Ungureanu Dorin (pers. fizica)	17,9
Hancu Victor (pers. fizica)	3,1

Cheltuielile CML au constituit în proporție de 83,7% cheltuieli salariale, într-o proporție mult mai mică față de procurarea bunurilor și serviciilor. De remarcat, că procurarea bunurilor și serviciilor au decurs destul de defectuos și cu multă tergiversare, din care considerente 11,9 mln. lei nu au putut fi valorificate.

Cheltuielile salariale au fost în mare parte repartizate retribuirii muncii, dar și contribuțiilor de asigurări sociale, de asigurare obligatorie de asistență medicală și indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă.

Cheltuielile pentru procurarea serviciilor și bunurilor materiale s-au repartizat conform tabelului 18.

Neexecutarea bugetului, cum s-a mai menționat, a fost generată de situația pandemică cu orientarea structurilor de stat prioritar pe produse și echipamente anti-Covid. În acest sens au rămas neexecutate serviciile după cum urmează în tabelul 19.

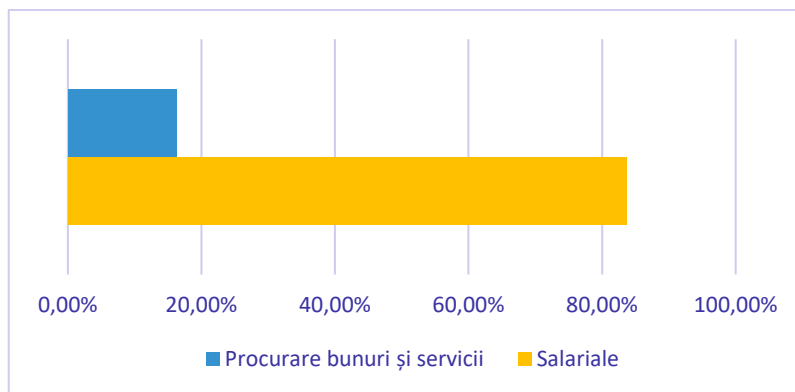


Figura 11. Cheltuielile CML în anul 2020

Tabelul 17.

Cheltuieli salariale 2020 (mii lei)

Remunerarea muncii	26509,5
Contribuții de asigurări sociale	6097
Prime de asigurări obligatorie de asistență medicală	1192,9
Indemnizații pentru incapacitate temporară de muncă	148,9

Tabelul 18

Cheltuieli pentru bunuri și servicii (mii lei)

Servicii (comunale, transport, formare profesională, medicale, poștale și altele)	3406,8
Construcții speciale (drum de acces cu parcare, uscătorie, fumuar)	993,6
Procurare mijloace fixe (utilaj de laborator, birotică, tehnică de calcul)	391,1
Procurarea medicamentelor și materialelor sanitare	884,6
Alte cheltuieli (alimentație specială, combustibil, materiale de uz gospodăresc, echipamente medicale ș.a.)	931,9

Tabelul 19

Structura bugetului neexecutat (mii lei)

Reparații capitale ale clădirilor și construcțiilor speciale	5367,9
Utilaje de laborator	3810,9
Procurarea medicamentelor și materialelor sanitare	1935,5
Materiale de uz gospodăresc, inclusiv combustibil, piese de schimb, etc.	61,6
Cheltuieli pentru servicii	863,6
Sold CML la sfârșit de an bugetar (art.70 alin.(2) al Legii 181/2014)	-63,6

3.4. Managementul logistic

Managementul logisticii este un domeniu nou, propus în anul 2020, în sistemul general de management, așa cum s-au descoperit în proces de analiză instituțională o serie de dificultăți de planificare (tabelul 20). Planificarea logisticii se realizează prin analiză și note de solicitări.

Tabelul 20

Situația managementului logisticii în anul 2020

Politica cu privire la asigurarea logistică a activității CML	-
Proceduri operaționale cu privire la asigurarea logistică	-
Plan de achiziții	+
Note de solicitare	+
Norme de consum	-
Activități de mentenanță	+

3.5. Managementul informațiilor

Managementul informațiilor de asemenea este unul nou pentru CML, apărut din necesitatea sistematizării fluxului enorm de informații administrative și de expertiză ale CML. La sfârșitul anului 2020 instituția s-a angajat într-o serie de proiecte ce ar facilita gestionarea dosarelor de expertiză.



3.6. Managementul comunicării

Comunicarea internă și externă a CML a fost una tradițională, axată pe verticală. Informațiile interne sunt difuzate prin email, telefonie mobilă și fixă, dar și comunicare directă, fizică. În anul 2020 a fost inițiată o nouă formă de comunicare – comunicarea online, care are unele avantaje pentru CML ca instituție republicană, cu subdiviziuni pe întreg teritoriul țării.



3.7. Managementul calității

La sfârșitul anului 2020 CML nu deținea nici un certificat în domeniul Standardului de management al calității.

Totodată, instituția s-a angajat într-un proiect multianual de acreditare ISO 17020, 17025, 9001.

S-au desfășurat o serie de activități de management al calității, care stau la baza dezvoltării în continuare a SMC (tabelul 21)

Tabelul 21

Activități de management al calității în anul 2020

Instruirea personalului în domeniul SMC	+
Delimitarea cerințelor standardelor, aplicabile în CML	+
Elaborarea politicii în domeniul calității	+
Elaborarea planului de creare și dezvoltare a Sistemului de management al calității	+
Identificarea și angajarea în activități de management a personalului CML și a consultanților externi	+
Controlul intern managerial	+

Concluzii

1. În anul 2020 au fost realizate 64297 de expertize, constatări și cercetări medico-legale, iar raportând numărul de examinări la normativele existente, observăm o depășire cu 34% a volumului de lucru îndeplinit.
2. Activitatea CML a fost asigurată de 283,75 angajați, dintre care 30% sunt funcții de expert judiciar, iar restul – personal medical cu studii medii, personal medical inferior și auxiliar.
3. Așa cum misiunea Centrului de Medicină Legală se axează pe activitatea experților judiciari putem evidenția că volumul de lucru îndeplinit s-a axat pe 86 de experți judiciari, care activează în volum de 134% funcții, majoritatea fiind angajați prin cumul de 0,25-0,5 salarii suplimentar la funcția de bază, astfel fiecărei persoane fizice revenindu-i un volum de lucru în mediu de 170%.
4. În anul 2020 s-a constatat o creștere a volumului de lucru cu 17% față de 2019, din contul cercetării cadavrului și a cercetărilor de laborator suplimentare.
5. În structura categoriei morții s-a înregistrat o incidență de 70% a morții neviolente, față de cea violentă, majoritatea examinărilor fiind înregistrate drept constatări medico-legale.
6. Unele secții teritoriale (Orhei, Edineț, Bălți, Cahul Chișinău) au depășit volumul de lucru de peste 150-200%.
7. Din cauza volumului de lucru mărit se constată o calitate sub așteptări a serviciilor medico-legale și un termen prelungit de executare a expertizelor.
8. Din cauza situației pandemice în anul 2020 a fost parțial periclitată activitatea de formare continuă a angajaților.
9. CML a înregistrat un dialog satisfăcător cu beneficiarii și instituțiile partenere.
10. În 2020 CML s-a angajat în mai multe proiecte de îmbunătățire a activității instituției cu PNUD, IRP, CDF, Invento și alții.
11. Expertiza medico-legală este o cercetare științifico-practică necesitând suport științific, metodic și legislativ permanent. Sectorul metodic-științific al CML este destul de modest, din care motiv se resimte o asistență metodic-științifică joasă a activității de expertiză.
12. Cu suportul PNUD în toamna anului 2020 s-a efectuat o analiză a necesităților de reengineering instituțional, cu scop de dezvoltare a capacităților de planificare și bugetare strategică a CML.
13. Tot în toamna anului 2020 s-a inițiat o revizuire a structurii manageriale a CML și redefinire metodică a misiunilor, funcțiilor și atribuțiilor instituției, ce a stat la baza structurării raportului dat, dar și la stabilirea obiectivelor specifice ale Centrului de Medicină Legală pentru anul 2021.

Obiective 2021

Unul din obiectivele 2021 reprezintă îmbunătățirea procesului de efectuare a serviciilor medico-legale prin asigurarea experților medico-legali cu cadru normativ și suport științifico-metodic în domeniu ce ar garanta expertize medico-legale pertinente.

Așa cum se constată o calitate sub așteptări a serviciilor medico-legale, un alt scop este îmbunătățirea calității serviciilor prestate, cu indicatori înalți și îmbunătățiți. În scopul îmbunătățirii calității accent se v-a pune pe proporționalitatea volum-calitate și dialoguri constructive cu beneficiarii. Centrul de medicină legală prestează servicii societății în mod direct sau indirect, având o diversitate mare de beneficiari și instituții partenere și se orientează spre îmbunătățirea dialogului cu aceștia, spre o colaborare durabilă cu beneficiarii și instituțiile partenere. La fel ca și alți prestatori de servicii vom lucra asupra satisfacției beneficiarilor și asupra necesităților grupurilor țintă.

O altă necesitate de dezvoltare a CML este direcționată spre perfecționarea cadrului normativ în domeniu, care la moment are mai multe imperfecțiuni.

Cum s-a evidențiat în concluzii, dar și pentru atingerea obiectivelor menționate mai sus, este necesară dezvoltarea și îmbunătățirea suportului științifico-metodic, care ar asigura calitatea, veridicitatea, credibilitatea și recunoașterea rezultatelor expertizelor medico-legale.

Asigurarea uniformității și calității expertizelor v-a depinde și de îmbunătățirea proceselor operaționale de realizare a expertizelor medico-legale, care este un alt obiectiv pentru anul 2021, punând la dispoziția executorilor de expertize proceduri operaționale, ghiduri, instrucțiuni, regulamente, standarde și altele.

Resursele umane reprezintă fondul de bază al expertizelor judiciare și formarea inițială, continuă a experților judiciari, dezvoltarea profesională a lor și a personalului conex trebuie să reprezinte un obiectiv principal al fiecărei instituții de expertiză. Doar prin expertize medico-legale se asigură îndeplinirea justiției în cazurile de violare a vieții, sănătății și demnității persoanei.

Managementul efectiv al resurselor umane va fi orientat în mai multe direcții de îmbunătățire, cu roluri și responsabilități la nivel de subdiviziuni și funcții clar definite, competențe profesionale, dar și de satisfacție sporită a angajaților la locul de muncă.

Sporirea performanței și imaginii instituționale nu poate fi atinsă fără un sistem de management organizațional – sistem care urmează a fi creat și fortificat, bazat pe principii teoretice, științifico-practice și metodice, nu pe empirism naiv.

Ascensiunea eficienței planificării și utilizării resurselor financiare va contribui la o bună funcționare a instituției și utilizarea efectivă și eficientă a banilor publici.